

Lenins person och politik

Emma Goldman

1924

När jag läser lovsångerna över Lenin, vilka till och med sjungits av några av hans bittraste fiender, så tänker jag på de varnande ord som Balabanoff riktade till Clare Sheridan, den engelska damen som gjorde byster av Lenin, Trotzky och andra bolsjevistiska ledare.

Balabanoff sade:

»För tre år sedan, då den engelska regeringen kallade Lenin för tysk spion, hade ni väl aldrig fallit på den idén att porträttera honom? Lenin har inte gjort den ryska revolutionen. Det ryska folket gjorde revolutionen. Varför porträtterar ni inte män och kvinnor ur det ryska arbetarfolkets leder, de äro de sanna hjältarna i revolutionen? Varför detta plötsliga intresse för Lenin?»

Med Balabanoff frågar jag i dag dem som nu sjunger Lenins lov och pris, bland dem finns också några mencheviki och socialrevolutionärer -: Varifrån denna plötsliga sympati? Varför detta lov och pris över en man som man i går ropade anatema över?

Är det på grund av att man handlar efter den ålderssvaga maxim som säger att man om de döda skall sägas endast gott?

Eller sker det därför att det redan i dag behövs en smula mod att motsätta sig den allmänna tendensen av hjältedyrkan?

Eller är det hela icke mera än ett utflöde av det vanliga hyckleriet?

De som skrivit de högstämda lovsångerna veta dock att inte Lenin gjorde revolutionen. Än mer, de veta, att det var han som gjorde vad han kunde för att *göra ett slut* på revolutionen!

Undan för undan, från den historiska »andningspausen», freden i Brest-Litovsk, till mars 1921, då han påtvingade sin hjord den nya ekonomiska politiken, fullföljde Lenin den uppgift han ställt sig, att försöka bringa revolutionen till stillestånd, förstöra dess innehåll och ändamål och göra den kraftlös, så att endast den yttre dräkten fanns kvar tjänande som prydnadsföremål vid tredje internationalens galaföreställningar.

Denna uppgift var inte lätt. Det ryska folket, som med hela sin själ störtade sig in i revolutionen, trodde av hela sitt stora hjärta på revolutionens krafter, möjligheter och utveckling. Lenin var för klok att motsätta sig denna allmänna entusiasm, denna djupt rotade tro.

Tvärtom!

Han gick med folket och var för de mest extrema åtgärder. Men målet som han fullföljde var icke det samma som folket strävade efter att förverkliga.

Det mål som han eftersträvade var den marxistiska staten, så som han förstod den, en allt slukande, uppsugande, krossande maskin, vars styrning Lenin och hans parti höllo i händerna. Denna stat var den gud åt vilken Lenin vikt hela sitt liv.

Då den revolutionära böljan bar Lenin upp till maktens tinnar var stunden inne då han kunde omsätta sin dröm i verklighet.

Vad gjorde det om revolutionen därigenom gick under?

Vad spelade det för roll om tusentals människoliv gick till spillo och offrades åt denna ohyggliga maskin? Vad gjorde det om Ryssland lades i grus och spillror? Ur blod och aska framgick den marxistiska staten. Wladimir Iljitsch Lenin kan ta åt sig äran. Ingen arbetade skickligare och med mera absolut tillgivenhet för detta mål än just han. Framtiden kommer emellertid att värdesätta på ett riktigare sätt det som L:s zelotiska skara kallar leninismen, det autokratiska, politiska system som tynger så hårt på det kuvade Rysslands skuldor.

De som tända rökoffer för Lenin kalla honom stor. Men han besatt icke den storhet i ande och hjärta, som äro de väsentligaste betingelser för sann och allmän storhet. Lenin själv skulle ha mött dem med spott och hån som velat tillskriva honom dylika egenskaper.

Själstorhet, hjärtats ädelmod, förståelse och medkänsla för en motståndare var något fullständigt främmande för en Lenin, som trots det var så allmänt mänsklig i sina fel och ofta rent brottslig i sina misstag.

Mer än en gång hade L. tillfälle att visa sin storhet, men hans andliga inriktning tillät inte honom att utnyttja det utmärkta tillfället eller fatta dess betydelse.

I detta fall har alltid Lenin blivit sig själv trogen. »Dnu» för den 27 jan. i år berättar en belysande historia.

År 1890, när Ryssland var hemsökt av hungersnöd, förenade sig den ryska intelligensen för att finna medel att hjälpa det hungrande folket. Leo Tolstoj skrev ett varmhjärtat upprop om hjälp. I Samara, medelpunkten för hungerdistriktet, församlades en grupp intellektuella för att dryfta arbetet för det hungrande folket. I denna församling reste sig en ung man och gav uttryck åt följande: »Hungern revolutionerar massorna och gör kampen mot autokratin lättare. På grund därav anser jag det planerade hjälpverket för en förbrytelse. Naturligtvis har jag ingen lust att delta i denna förbrytelse.» Denna unga man var Wladimir Iljitsch Lenin.

Jag vet inte om den som berättat denna historia (han var själv närvarande på mötet) har citerat den unge Lenins tal alldeles ordagrant. Men historien är så betecknande för hela Lenins andliga inriktning och återspeglar så utmärkt hela hans förhållande till livet och det mänskliga lidandet, att även alla detaljerna i berättelsen med all sannolikhet äro riktiga.

Det är att märka att Lenin visade vid ett annat tillfälle precis samma kalla omänsklighet. Det var rent emot Dora Kaplan, den kvinnliga socialrevolutionären, som begick ett attentat mot Lenin. Han visste att Dora Kaplan, som hade många års fängelsestraff för revolutionär propaganda bakom sig, icke leddes i sina handlingar av personliga eller kontrarevolutionära motiv. Han visste också att om han hämnades på henne genom att ta hennes liv, så kunde icke därigenom hans tillfrisknande påskyndas eller Rysslands välgång nyttjas.

Han kunde ha skonat denna kvinnas liv. Det hade varit ett tecken på storhet, som kunde ha tillfört revolutionen ett nytt, levnadsstarkt element. Men ingen kan krypa ur sin hud. Lenin, som icke besatt sann mänsklig storhet, överlämnade Dora Kaplan till bödlarna, till tjeikan.

Kan man tänka sig att en Tolstoj, Krapotkin eller Bakunin, de tre stora ryssarna, skulle sig skyldiga till en så onödig och ändamålslös grymhet?

Men varför tala om dessa tre universala andar! Det fanns två fruar inom den anarkistiska rörelsen, *Louis Michel* och *Voltairine de Cleyre*. Även dem sökte man ta livet av. Hur handlade de mot sina angripare? Bestodo de på att få sitt pund kött? Nej, tvärtom! De vägrade att delta i ett mord! De bådo för de mäns liv, som velat mörda dem.

Jämför man Louise Michels och Voltarine de Cleyres handlingar med Lenins, så gör den senares handling ett mycket torvtigt intryck. Och dock besatt Lenin en storhet, som ingen vill bestrida honom; han besatt jesuitismens storhet, det vill säga viljan att med list och med alla andra medel, även de mest skrupulösa, söka nå sina avsiktens förverkligande. Därvid besjälades han av ett stort förakt för de offer han brakte sin gud. I denna mening ha alla tiders Torquemadas varit stora. Om några av dem är det bekant att de snyftade när de sände sina offer till tortyrkammarna eller till schavotten. Möjligen snyftade också Lenin över den tribut han måste betala sina anfäktelser. Olyckligtvis äro dock dessa tårar en förlamande faktor för den mänskliga anden och ett hinder för varje försök att föra livet in i nya former. Alla Torquemadas äro reaktionära krafter i mänsklighetens historia. Och Lenin var reaktionär. Alla hans politiska handlingar sedan 1917 äro levande bevis för hans kontrarevolutionära strävanden. Kontrarevolutionära i den meningen, att varje av hans medel har bidragit till att revolutionen misslyckats.

I nästa nummer av Brand skall jag vidare ingå på den saken.

Emma Goldman.

Det Anarkistiska Biblioteket

Emma Goldman
Lenins person och politik
1924

Tidningen Brand #10 1924

www.anarkistiskabiblioteket.se